

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **JUDr. M. S.**, zastoupeného JUDr. Olgou Sovovou, Ph. D, advokátkou se sídlem Bartákova 34, Praha 4, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 1. 2008, čj. x, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 11. 2008, č. j. 1 Cad 29/2008 – 31,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 11. 2008, č. j. 1 Cad 29/2008 – 31, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce brojí včas podanou kasační stížností proti v záhlaví uvedenému rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 1. 2008, č. j. x. Rozhodnutím žalované byl žalobci přiznán od 2. 3. 2008 starobní důchod podle ustanovení § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. částkou 11 360 Kč měsíčně, přičemž základní výměra činila 1700 Kč; procentní výměra se stanovila procentní sazbou z výpočtového základu, který činil 14 000 Kč. Jeho výše odpovídala osobnímu vyměřovacímu základu 23 333 Kč zjištěnému za roky 1986 – 2007. Procentní výměra ke dni vzniku nároku na důchod za 40 roků pojištění činila u žalobce 69% z výpočtového základu, tedy 9660 Kč měsíčně. Procentní výměra důchodu, který byl vypočten podle zákona č. 100/1988 Sb. činila pouze 3881 Kč.

V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce namítal, že mu rozhodnutí žalované nebylo doručeno do vlastních rukou, z čehož dovozoval zachování lhůty pro podání žaloby. Dále žalobce poukázal na nesrozumitelnost napadeného rozhodnutí, neboť žalovaná ocitovala § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., avšak v odůvodnění při výpočtu

procentní výměry aplikovala rovněž zákon č. 100/1988 Sb. Dále žalobce nesouhlasil s vyloučením celého roku 2007 pro účely výpočtu starobního důchodu a s vyloučením doby od 1. 1. 2008 do 1. 3. 2008, za kterou odvedl pojistné. Podle žalobce zákon č. 155/1995 Sb. zakládá diskriminaci osob s čistým průměrným příjmem nad 20 000 Kč, a to nevýhodným koeficientem nárůstu, který nezohledňuje nejen délku pojištění starobního důchodce, ale ani skutečnou výši odvodů na sociální a důchodové pojištění.

Městský soud v Praze v odůvodnění svého rozhodnutí vyslovil, že žalovaná při výpočtu důchodu zohlednila veškerou prokázanou dobu pojištění žalobce do 1. 3. 2008 a vyměřovací základy započítala podle dokladů založených v evidenci. Podle § 16 odst. 6 zákona č. 155/1995 Sb. se doba osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e) (osoby samostatně výdělečně činné) uvedená v § 11 odst. 3 písm. b) považuje za vyloučenou dobu do zjištění výše pojistného podle skutečného příjmu ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení. K datu 15. 1. 2008 byly známy pouze platby záloh na důchodové pojištění za rok 2007, tyto údaje však nejsou dokladem o skutečně dosaženém vyměřovacím základu v uvedeném roce. Jako nedůvodnou označil soud taktéž námitku žalobce, že mu v roce 2008 nebyla zhodnocena doba pojištění, neboť z osobního listu důchodového pojištění je zřejmé, že od 1. 1. 2008 do 1. 3. 2008 bylo hodnoceno 61 dnů pojištění. Při doručování rozhodnutí žalovaná správně postupovala podle § 18 zákona č. 155/1995 Sb. Vzhledem k tomu, že žalobce získal více než 1 rok zaměstnání v preferované pracovní kategorii, byl rovněž správný postup žalované, pokud provedla podle § 71 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. srovnávací výpočet důchodu podle zákona č. 100/1988 Sb. a v odůvodnění rozhodnutí na tento výpočet odkázala.

Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel kasační stížností z důvodů vymezených v ust. § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), byť je v textu kasační stížnosti podřadil pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel uvedl, že se soud nevypořádal se všemi žalobními námitkami. In concreto odkázal na žalobní bod týkající se diskriminačního výpočtu důchodu s ohledem na vyměřovací základ pro účely důchodového zabezpečení a průměrný příjem stěžovatele v posledních dvou letech před přiznáním nároku na starobní důchod, který byl uveden v části IV. žaloby (správně bodu V., pozn. soudu), i když nikoli přímo odkazem na § 15 zákona č. 155/1995 Sb. Podle stěžovatele soud tím, že se nevypořádal plně se žalobními body, porušil jeho právo podle čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Stěžovatel zastává názor, že § 15 zákona č. 155/1995 Sb. je v rozporu s čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky a dále s čl. 1 a čl. 41 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Princip solidarity je podle stěžovatele uvedeným ustanovením zcela deformován, neboť ve skutečnosti vytváří zabezpečení pouze pro ty, kdo odvádějí jen minimální částky do systému. Porovnání procentních částek příjmu pro účely vyměřovacího základu stěžovatel provedl již v žalobě. Diskriminace stěžovatele, jakožto osoby s vyšším příjmem, spočívá dle jeho názoru v tom, že je u něj stejně jako u dalších osob s vyššími příjmy důchodové zabezpečení neekvivalentní důchodovému zabezpečení jiné skupiny fyzických osob. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že ji stěžovatel podal z důvodů obsažených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud uvádí, že nevypořádání se s žalobní námitkou by mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé, a toto by mohlo být důvodem pro zrušení napadeného rozsudku, neboť ze zásad spravedlivého procesu mimo jiné vyplývá povinnost obecných soudů svá rozhodnutí odůvodnit, reagovat na uplatněné námitky a vysvětlit jejich případné odmítnutí. Podle § 75 odst. 2 s. ř. s. jsou soudy rozhodující ve správním soudnictví povinny přezkoumat výrok napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů a učinit si úsudek o skutkovém stavu dle obsahu správního spisu nebo dokazováním dle § 77 odst. 2 s. ř. s., přičemž důvodnost jednotlivých žalobních bodů jsou povinny posoudit samostatně a nemohou se omezit na pouhé konstatování, že odvolací správní orgán rozhodl správně (podle nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. II. ÚS 242/02, a obdobně i rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 5 A 62/2000 - 27).

Z obsahu spisu, konkrétně ze žaloby (č. l. 4 spisu), plyne, že stěžovatel mj. poukazoval na skutečnost, že je povinen odvádět vysoké částky na důchodové pojištění, avšak výše důchodu tomu obecně neodpovídá, neboť je pro vyšší příjmové skupiny diskriminační. Stěžovatelův důchod činí pouze 35,6 % jeho průměrného měsíčního příjmu za rok 2006, kdyby však dosahoval příjmu 12 000 Kč, jeho starobní důchod by tvořil 70 – 80% průměrného měsíčního příjmu. Na základě těchto srovnání stěžovatel dospěl k závěru, že zákon č. 155/1995 Sb. zakládá diskriminaci osob s čistým měsíčním příjmem nad 20 000 Kč, a to nevýhodným koeficientem nárůstu, respektive stěžovatel zpochybňoval stanovení výpočtového základu pomocí tzv. redukčních hranic upravených v § 15 zákona č. 155/1995 Sb. a ústavnost tohoto ustanovení. Ačkoliv stěžovatel v žalobě přímo takto žalobní bod neformuloval, své výhrady a rozhodné skutečnosti vyjádřil dostatečně jasně, aby je Městský soud v Praze mohl řádně přezkoumat.

Z odůvodnění napadeného rozsudku však nevyplývá, že by se Městský soud v Praze uvedenou námitkou zabýval.

Jestliže stěžovatel tuto námitku opakuje i v kasační stížnost, pak nelze než uzavřít, že Městský soud v Praze v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu opomněl přezkoumat jednu ze žalobních námitek uplatňovaných stěžovatelem a zatížil tak řízení tzv. jinou vadou, která mohla způsobit nezákonnost rozhodnutí o věci samé (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud proto zrušil napadený rozsudek a vrátil věc Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení; v něm bude městský soud vázán právním názorem vysloveným v rozsudku zdejšího soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.) a přezkoumá napadené rozhodnutí žalovaného také na základě žalobní námítky, kterou v původním řízení opomenul. Městský soud posoudí, zda je stěžovatelem uplatněná námitka pro jeho případ relevantní s ohledem na skutečnost, že byl osobou samostatně výdělečně činnou, která si vyměřovací základ může do značné míry zvolit, nebo přeruší řízení, protože totožná námitka s návrhem na zrušení § 15 zákona o důchodovém pojištění byla podána Ústavnímu soudu, kde je vedena pod sp. zn. Pl. Ús 8/2007 a ve věci Ústavní soud dosud nerozhodl.

V novém rozhodnutí o věci rozhodne Městský soud v Praze i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2009

Vlašín

JUDr. Jaroslav
předseda senátu